

CENTRALNA BANKA
BOSNE I HERCEGOVINE

ЦЕНТРАЛНА БАНКА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

INFO CBBiH

U ovom broju:

PODACI O KARTIČNOM
POSLOVANJU ZA 2017. GODINU

IZVJEŠĆE „PLATNI SUSTAVI U 2017.
GODINI“

GUVERNER SOFTIĆ NA 6. SUSRETU
GUVERNERA SREDIŠNJIH BANAKA
REGIJE I LIDERA FINANIJSKOGA
SEKTORA

GUVERNER CBBIH PREDVODIO
IZASLANSTVO BIH NA
PROLJETNOM ZASJEDANJU MMF
I SB U WASHINGTONU

CBBIH UPLATILA DIO DOBITI NA
RAČUN PRORAČUNA INSTITUCIJA
BiH

STUDENTI PRESTIŽNOG
AMERIČKOG SVEUČILIŠTA YALE
POSJETILI CBBIH

DEBATOM SREDNJOŠKOLACA
U CBBIH OBILJEŽEN SVJETSKI
TJEDAN NOVCA

Izdavač: Centralna banka Bosne i Hercegovine;
Adresa: Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo

Priprema: Služba za odnose sa javnošću

Prevod tekstova na engleski jezik: Služba za odnose sa javnošću

Lektura (jezici bh. naroda i engleski jezik): Služba za publikacije i biblioteku i
Služba za protokol i prevodenje

Web stranica: <http://www.cbbh.ba>
E-mail: pr@cbbh.ba
kontakt telefon: (033) 278 123

PODACI O KARTIČNOM POSLOVANJU ZA 2017. GODINU

Prema podacima Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH), na kraju 2017. godine usluge kartičnog poslovanja pružale su 24 komercijalne banke u BiH. Riječ je o globalnim brendovima: MasterCard, Visa, American Express i Diners, dok su samo dvije banke nudile jedinu domaću karticu – Bamcard.

Prošle godine ukupan broj aktivnih kartica bio je 2.005.213, za razliku od 2016. godine kada je kod građana BiH bilo 2.042.280 kartica. To je smanjenje od 37.067 kartica u odnosu na 2016. godinu, ali se nije reflektiralo na iznos. Najzastupljenije su debitne kartice.

Vrijednost transakcija koje su protekle godine realizirane karticama u zemlji i inozemstvu, iznosila je 9.511.334.218 KM, što je povećanje za 719.953.149 KM u odnosu na 2016. godinu kada je vrijednost realiziranih transakcija bila 8.791.381.069 KM.

Od ukupne vrijednosti transakcija realiziranih upotrebom kartica u zemlji i inozemstvu, u 2017. godini, putem ATM aparata podignuto je, što u zemlji što u inozemstvu, gotovine u iznosu od 6.754.333.637 ili 71% vrijednosti, a na POS aparatima je realizirano 2.757.000.581 KM ili 29% vrijednosti. U protekloj godini postotak realizirane gotovine na ATM i POS uređajima je iznosio 81%, a vrijednost roba i usluga je iznosila samo 19% od ukupnog prometa putem kartica.

Ukupan broj transakcija u 2017. godini bio 78.902.847, a prosječna vrijednost jedne transakcije bila je 121 KM i veća je u odnosu na 2016. godinu za 9 KM. Prosječan godišnji

promet po jednoj kartici prošle godine iznosio je 4.743 KM, što predstavlja povećanje u odnosu na 2016. u visini od 439 KM.

U protekloj godini, na ATM i POS uređajima banaka u inozemstvu, građani BiH su, preko kartica izdanih u našoj zemlji, realizirali iznos od 529.460.973 KM, što je za 35.795.102 KM više u odnosu na godinu ranije. Od tog iznosa, na ATM i POS uređajima je podignuto gotovog novca 149.116.978 KM, a robe i usluga na POS uređajima je realizirano u visini od 380.343.995 KM.

Inozemni građani su karticama svojih banaka iz inozemstva, na ATM i POS uređajima banaka u BiH, u 2017. godini realizirali 1.740.228.080 KM, od čega je preko ATM i POS uređaja dignuto gotovine u iznosu od 1.212.928.661 KM, dok je robe i usluga preko POS uređaja realizirano u visini od 527.299.419 KM.

Banke intenzivno rade na uvođenju u ponudu sve većeg broja ATM i POS uređaja. U protekloj godini bilo je ukupno 1.539 instaliranih ATM uređaja i 27.458 POS uređaja, od toga 26.673 u trgovinama i 785 na šalterima banaka.

Sve banke u BiH nude internetsko bankarstvo ili neku vrstu elektronskog bankarstva. Podaci pokazuju izražen trend povećanja broja klijenata koji koriste ove usluge. Ovom vrstom usluge u 2017. godini obuhvaćeno je ukupno 490.859 subjekata, dok je u 2016. godini ukupno 383.761 subjekat koristio ovu uslugu. Od ukupnog broja korisnika internetskog ili neke vrste elektronskog bankarstva, 64.961 je bilo pravnih subjekata, a 425.898 fizičkih osoba.

IZVJEŠĆE „PLATNI SUSTAVI U 2017. GODINI“

Odjeljenje za platne sustave Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) objavilo je izvješće „Platni sustavi u BiH u 2017. godini“ o radu platnih sustava u BiH, na temelju podataka prikupljenih u 24 banke u BiH i internih podataka CBBiH.

U 2017. godini u platnim sustavima CBBiH zabilježen je rast broja transakcija kao i njihove vrijednosti. Tako je u 2017. godini zabilježeno 41.107.361 transakcija u ukupnoj vrijednosti od 96.243.249.000 KM. Od ukupnog broja transakcija, putem RTGS-a zabilježeno je 996.043 transakcija ukupne vrijednosti 79.855.384.343 KM, dok je putem žirokliringa zabilježeno 40.111.318 transakcija ukupne vrijednosti 16.387.864.656 KM. Udjel broja RTGS transakcija u ukupnim transakcijama u 2017. godini iznosi 2%, dok je udjel vrijednosti 83% te je za 1% veći u odnosu na godinu ranije. Udjel žirokliringa u broju ukupnih transakcija iznosi 98%, a vrijednosti 17%.

Počevši od 1.3.2017. godine, CBBiH je uvela četiri poravnjanja u platnom sustavu žirokliringa. Kao i prethodnih godina, poslovne banke su više koristile vremensko razdoblje plasiranja platnih transakcija stimulirano nižom tarifom ponuđenom od strane CBBiH.

Kroz sustav klirinškog obračuna međunarodnih plaćanja sa Srbijom, u 2017. godini je plasirano ukupno 10.602 naloga čija je vrijednost bila 172.103.917 eura.

Za Jedinstveni registar transakcijskih računa broj pristupnih točaka bio je 1.264. Podatke iz Jedinstvenog registra računa putem web pristupa preuzimalo je 27 poslovnih banaka, deset mikrokreditnih organizacija, osam leasing kompanija i osiguranja te 88 ostalih institucija. U registru je 224.946 aktivnih i 75.236 blokiranih računa.

Organizacijske jedinice CBBiH u 2017. godini izdale su ukupno 10.282 izvoda iz Jedinstvenog registra transakcijskih računa.

Podatke u Središnji registar kredita u 2017. godini dostavljalo je 27 poslovnih banaka, 27 mikrokreditnih organizacija te 19 leasing kompanija, osiguranja i posebnih institucija. Ukupan broj pristupnih točaka registru je 1.325.

Tijekom 2017. godine realizirano je 41.107.361 međubankarsko plaćanje i 68.389.937 unutarbankarskih plaćanja. U postocima iskazano, u ukupnom broju transakcija, 38% je međubankarskih transakcija nasuprot 62% naloga plasiranih unutar banaka. Promatrajući po vrijednosti, u 2017. godini je realizirano 96.243.249.000 KM ili 45% kroz naloge među bankama i 117.098.818.192 KM ili 55% unutar banaka.

GUVERNER SOFTIĆ NA 6. SUSRETU GUVERNERA SREDIŠNJIH BANAKA REGIJE I LIDERA FINACIJSKOG SEKTORA

Guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) dr. Senad Softić sudjelovao je u radu 6. susreta guvernera središnjih banaka regije i lidera finacijskog sektora.

Susret je održan 27.3.2018. godine u Rovinju, Republika Hrvatska. Ovaj skup, koji se održao u organizaciji Poslovnog magazina „Lider“ i Hrvatske narodne banke, ove godine u fokusu je imao raspravu o temi izazova koji se nalaze pred gospodarstvima zemalja regije u svjetlu normaliziranja monetarne politike u eurozoni, kao i rješavanja akumuliranih nekvalitetnih kredita (NPL).

Obrađujući temu mogućih učinaka normaliziranja monetarne politike, diskusija guvernera regije pokušala je dati odgovore na pitanje u kojoj će mjeri očekivano zaoštavanje globalnih financijskih uvjeta utjecati na makroekonomske performanse tržišta u razvoju, posebice gledano iz kuta fiskalne učinkovitosti i financijske stabilnosti. Svjesni činjenice da potencijalni rast kamatnih stopa sa sobom može nositi usporenje kreditne i gospodarske aktivnosti, te mogući porast NPL-ova, cilj je bio vidjeti u kojoj su mjeri domaća poduzeća i potrošači izloženi kamatnom riziku i koje im mjere eventualno stoje na raspolaganju.

„CBBiH, zbog aranžmana valutnog odbora, ne može utjecati na visinu kamatnih stopa u zemlji. Od makroprudencijalnih mjera na raspolaganju joj je samo obvezna pričuva. Kontinuirano pratimo i analiziramo potencijalne učinke monetarne politike vodećih ekonomija svijeta. U ovisnosti o vrsti rizika, rizika likvidnosti u bankarskom sektoru ili rizika od nekontroliranog prekograničnog odljeva strane efektivne, CBBiH će koristiti instrument obvezne pričuve u svim njegovim segmentima, po potrebi“, rekao je guverner Softić, dodavši da ukoliko prije ili kasnije dođe do rasta kamatnih stopa, očekuje se njihov postupan rast, te ne bi trebalo predstavljati značajnu kočnicu gospodarskog razvoja.

„Male i otvorene ekonomije, kao što je Bosna i Hercegovina, prvenstveno se trebaju fokusirati na strukturne reforme, povećanje učinkovitosti gospodarstva, učiniti ga izvozno konkurentnim i otpornim na vanjske šokove“, zaključio je guverner Softić svoje izlaganje.

GUVERNER CBBiH PREDVODIO IZASLANSTVO BIH NA PROLJETNOM ZASJEDANJU MMF I SB U WASHINGTONU

SPRING MEETINGS

2018 | WASHINGTON DC

INTERNATIONAL MONETARY FUND WORLD BANK GROUP

Guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) dr. Senad Softić predvodio je izaslanstvo Bosne i Hercegovine, koje je u Washingtonu od 21. do 23. travnja nazočilo sastancima održanim tijekom proljetnog zasjedanja Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i Svjetske banke (SB).

Izaslanstvo su još sačinjavali premijer Federacije BiH Fadil Novalić, predstavnici Ministarstva financija i trezora BiH, te predstavnici entitetskih vlada. Održali su veći broj sastanaka sa visokim zvaničnicima MMF-a i SB, među kojima treba istaknuti susrete sa Taom Zhangom, zamjenikom izvršne direktorice MMF-a, Poulom Thomsenom, direktorom Odjela za Europu u MMF-u, kao i Cyrilom Mullerom, potpredsjednikom SB za regiju istočne i središnje Europe.

Tijekom sastanaka sa predstavnicima MMF-a i SB razgovarano je o aktualnim temama, sa posebnim fokusom na provedbu

preostalih mjera iz Pisma namjere sa MMF-om, te projektima financiranim od strane SB.

Sa predstavnicima MMF-a posebno su istaknute mjere iz trećeg cilja iz Pisma namjere, a koje se odnose na očuvanje stabilnosti financijskog sistema i pružanje prilika za kreditni rast. U tom smislu od velikog je značaja usvajanje zakona o Agenciji za osiguranje depozita BiH, utvrđivanje identične metodologije za određivanje sustavno važnih banaka, te priprema Memoranduma o razumijevanju u oblasti financijske stabilnosti na način kako je to usuglašeno Pismom namjere. Visoki predstavnici MMF-a su iskazali spremnost i potporu provedbi svih preostalih mjera dogovorenih sa vlastima, a što će biti tema drugog pregleda provedbe mjera tijekom posjeta misije MMF-a Bosni i Hercegovini koji je planiran polovicom svibnja ove godine.

CBBiH UPLATILA DIO DOBITI NA RAČUN PRORAČUNA INSTITUCIJA BiH

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) je 5. travnja 2018. godine uplatila iznos od 7.311.129,83 KM u proračun institucija BiH.

To je urađeno na osnovi Odluke Upravnog vijeća CBBiH o raspodjeli čistog profita koji je CBBiH ostvarila u 2017. godini.

Neto dobit CBBiH za 2017. godinu iznosi 12.185.216,39 KM. U skladu s člankom 27. Zakona o CBBiH, od tog iznosa je na račun obveza prema proračunu institucija Bosne i Hercegovine transferirano 60% ili 7.311.129,83 KM, dok je 40% ili 4.874.086,56 KM raspoređeno u generalne pričuve CBBiH.

Na poslovanje CBBiH proteklih godina, konstantni pritisak vrše kamatni rashodi po osnovi negativne kamatne stope na depozite kod inozemnih banaka u eurozoni. Financijska tržišta eurozone su već duže razdoblje u znaku negativnih i niskih prinosa na državne obveznice zemalja iz našeg investicionog spektra te izrazito negativnih kamatnih stopa na oročene depozite i depozite po viđenju kod inozemnih banaka. Neizvjesni i negativni tržišni trendovi zajedno sa zakonskim okvirom ulaganja deviznih pričuva CBBiH su neminovno utjecali na proces upravljanja deviznim pričuvama i visinu prihoda od investiranja te se CBBiH suočava sa sve težim ostvarenjem pozitivnog finansijskog rezultata.

Ostvareni profit za 2017. godinu je rezultat racionalne politike upravljanja CBBiH koja je u 2017. godini ispunila svoj zakonski mandat održavanja monetarne stabilnosti, uz racionalni utrošak resursa. CBBiH i dalje uspjeva u vremenima negativne kamatne stope na tržištu eurozone ostvariti pozitivan finansijski rezultat, iako primarni cilj u središnjem bankarstvu nije ostvarenje profita već održavanje monetarne stabilnosti.

PRIMJETAN POVEĆAN BROJ NAMJERNO OŠTEĆENIH NOVČANICA

U posljednje vrijeme, prilikom redovitih poslovnih procesa u radu s gotovim novcem uočen je povećan broj „oštećenih“ novčanica, čije oštećenje je nastalo pisanjem/crtanjem na bijelom dijelu površine novčanice, kako grafitnom tako i kemijskom olovkom.

Oštećenja se najčešće odnose na upisivanje broja kemijskom olovkom na novčanici, za koje se pretpostavlja da je vezano za proces ručnog brojanja novčanica, gdje osoba koja broji novčanice na neodgovoran i nezakonit način mehanički upisuje olovkom neki iznos na novčanici, čime novčanicu izravno oštećuje za daljnji optjecaj. Također, nisu strani i slučajevi kad se novčanice oštećuju ručnim upisivanjem grafičkim ili kemijskim olovkama u smislu upisivanja teksta, crteža, simbola i slično.

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) je skrenula pozornost svim gospodarskim subjektima, kao i građanima, da se u bankarskoj praksi svako pisanje ili crtanje po novčanicama smatra namjernim oštećenjem novčanica koje su zakonsko sredstvo plaćanja.

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Odlukom o postupanju s novčanicama i kovanim novcem konvertibilne marke koji je nepodoban za optjecaj i oštećenim novčanicama efektivnog stranog novca („Službeni glasnik BiH“, 17/17 od 10. ožujka 2017. godine), CBBiH novac podnesen na zamjenu za koji sumnja, ima dokaz ili opravdan razlog smatrati da se radi o namjernom oštećenju, može oduzeti i uništiti bez nadoknade podnosiocu.

Stoga je CBBiH pozvala sve gospodarske subjekti koji u svome radu rukuju s gotovim novcem da osobama koje vrše ove poslove skrenu pozornost da je najstrože zabranjeno pisati po novčanicama, jer se time novčanice izravno oštećuju i takve novčanice se u konačnici moraju uništiti u CBBiH kao nepodobne za optjecaj.

Istodobno s povećanim brojem ovakve vrste oštećenja novca, povećan je i broj pritužbi građana da poslovne banke ne žele izvršiti zamjenu bez obzira na način i stupanj oštećenja. U skladu s gore navednom Odlukom, poslovne banke su dužne zamijeniti oštećene novčanice KM, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva (fizička ili pravna osoba) predoči više od 60% novčanice KM, koja je:

- a) u jednom dijelu i sadrži barem jedan serijski broj ili
 - b) iz dva ili više dijelova i sadrži oba serijska broja,
- u punom iznosu i bez naknade.

Ukoliko novčanice ne ispunjavaju propisane uvjete za zamjenu u poslovnim bankama, iste se uz popunjen Zahtjev za zamjenu oštećenog novca (dostupan na web stranici www.cbbh.ba) mogu predati u Centralni ured CBBiH u Sarajevu ili u Glavnu banku Republike Srpske Centralne banke BiH u Banjoj Luci. Podnositelj zahtjeva (fizička ili pravna osoba) prilikom predaje oštećenih novčanica KM na zamjenu dužan je navesti podrijetlo novčanica KM, način na koji je došlo do oštećenja, što se dogodilo s dijelovima koji nedostaju i navesti opis vrste mrlje, onečišćenja i drugog oštećenja na priloženoj novčanici KM. Također, u obvezi je dostaviti kopiju osobne iskaznice i dokaze kojima potvrđuje navode iz zahtjeva. CBBiH

za svaki pojedinačni slučaj, na temelju podnesenog Zahtjeva s priloženom dokumentacijom, utvrđuje autentičnost i procjenjuje oštećenje, odnosno utvrđuje postojanje utemeljenosti za zamjenu oštećenih novčanica KM.

CBBiH i ovim putem ukazuje na potrebu i obvezu odgovornog odnosa svih sudionika u gotovinskom platnom prometu prema novčanicama i kovanicama konvertibilne marke koje su zakonsko sredstvo plaćanja, a da se zamjena oštećenog novca obavlja u skladu s propisima objavljenim u službenim glasilima Bosne i Hercegovine.

STALNI ODBOR ZA FINACIJSKU STABILNOST ODRŽAO REDOVITI SASTANAK

U Sarajevu je 15.3.2018. godine održan redoviti sastanak Stalnog odbora za financijsku stabilnost.

Sastankom je predsjedavao guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine dr. Senad Softić, a nazočili su su predstavnici Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva financija Federacije Bosne i Hercegovine, Ministarstva financija Republike Srpske, predstavnik Agencije za bankarstvo Republike Srpske, direktor Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i direktor Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine.

Pored opće ocjene o stabilnosti bankarskog sektora, na sastanku je razgovarano o reformama u financijskom sektoru koje su u prethodnom razdoblju realizirane, kao i o unapređenju suradnje i razmjene informacija članica Stalnog odbora za financijsku stabilnost u oblasti financijske stabilnosti. Istaknuto je kako je, u cilju daljnje harmonizacije zakonskog okvira za poslovanje banaka, naročito važno usvajanje novog Zakona o osiguranju depozita u bankama u BiH.

GUVERNER SOFTIĆ PRIMIO U POSJET VELEPOSLANICU NR KINE

Veleposlanica Narodne Republike Kine u Bosni i Hercegovini, Nj.E. Chen Bo, posjetila je 22.3.2018. godine Centralnu banku Bosne i Hercegovine (CBBiH), gdje se sastala s guvernerom CBBiH dr. Senadom Softićem s kojim je razmijenila informacije o stanju u bh. ekonomiji i financijskom sektoru, kao i trenutnim i planiranim aktivnostima CBBiH.

Tijekom razgovora, guverner dr. Softić je iskoristio priliku za upoznavanje veleposlanice s najnovijim makroekonomskim pokazateljima za BiH, te se i osvrnuo na stanje u bankarskom sektoru, gdje je istaknuo da je 2017. godinu obilježilo jačanje stabilnosti sektora kroz kontinuirani proces konsolidiranja, te usvajanja nove zakonske regulative, čija je glavna odlika moderniziranje i usklađivanje domaćih propisa s regulativom EU, što bi trebalo doprinijeti jačanju stabilnosti bankarskog sektora.

Pri tome je guverner istaknuo osobitu važnost usvajanja novog Zakona o osiguranju depozita u bankama BiH, a u cilju daljnjeg harmoniziranja zakonskog okvira za bankarski sektor.

Veleposlanica Bo je guvernera upoznala sa nekoliko inicijativa koje za cilj imaju unapređenje ekonomske razmjene između dvije države, čije će mogućnosti značajno porasti očekivanim ukidanjem viznog režima, što će omogućiti lakšu komunikaciju gospodarstvenika i razvoj sektora turizma.

Nj.E. Chen Bo je posebno naglasila interes vlade Narodne Republike Kine za investiranje u infrastrukturne projekte, kao i moguće oblike potpore malim i srednjim poduzećima u BiH.

STUDENTI PRESTIŽNOG AMERIČKOG SVEUČILIŠTA YALE POSJETILI CBBiH

U okviru posjeta Bosni i Hercegovini, grupa od 35 studenata MBA studija prestižnog Sveučilišta Yale posjetila je 14.3.2018. godine Centralnu banku Bosne i Hercegovine (CBBiH).

Jedan od ciljeva posjeta Bosni i Hercegovini je predstavljanje različitih perspektiva studentima – od političkog vrha, preko domaćih i stranih kompanija, do nevladinih organizacija. Imajući u vidu značaj CBBiH za bosanskohercegovačku ekonomiju, studenti ovog američkog sveučilišta su iskazali želju za boljim upoznavanjem institucije i njenog rada. CBBiH je veoma zadovoljna zbog nastavka ovakve vrste suradnje sa Sveučilištem Yale, imajući u vidu činjenicu da je ovo već druga grupa studenata ovog sveučilišta koja posjećuje CBBiH.

Posjet je počeo prikazivanjem korporativnog filma o CBBiH, nakon čega je upriličena i prezentacija o makroekonomskom modelu BiH tijekom koje su studenti velikim brojem pitanja pokazali izuzetno interesiranje za instituciju, monetarnu politiku i makroekonomsku sliku BiH.

Ovaj posjet i prezentacija dio su aktivnosti koje je CBBiH upriličila u okviru obilježavanja Svjetskog tjedna novca (Global Money Week), a koji se već godinama obilježava u cijelom svijetu na inicijativu Međunarodnog pokreta za financijsku edukaciju djece i mladeži (Child and Youth Finance International).

DEBATOM SREDNJOŠKOLACA U CBBiH OBILJEŽEN SVJETSKI TJEDAN NOVCA

Obilježavajući Svjetski tjedan novca (Global Money Week), a u okviru financijske edukacije koju među učenicima i studentima provodi, Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) je, u suradnji s Europskim fondom za jugoistočnu Europu – Development Facility (EFSE – DF), 16.3.2018. godine organizirala debatu srednjoškolaca o temi „Gotovinsko plaćanje je povoljnije od bezgotovinskog“.

U debati su sudjelovali učenici Katoličkog školskog centra „Sv. Josip“ iz Sarajeva i JU Srednjoškolski centar „Istočna Ilidža“ iz Istočnog Sarajeva. Sudije, u čijem sastavu su bili tri predstavnika CBBiH, pobjednicima su proglasili debatantsku ekipu JU Srednjoškolski centar „Istočna Ilidža“ iz Istočnog Sarajeva, a najboljim debatantom učenika ove škole Marka Mojsilovića.

Obje ekipe, od kojih je jedna bila afirmacijska (Katolički školski centar „Sv. Josip“ iz Sarajeva) i prezentirala argumente u korist gotovinskog plaćanja, a druga negacijska (JU Srednjoškolski centar „Istočna Ilidža“ iz Istočnog Sarajeva) koja je zastupala bezgotovinsko plaćanje, pokazale su izvanrednu pripremljenost i znanje u ovoj sferi financija, zrelost svog razmišljanja i korektno apliciranje prema stavovima suprotne ekipe. U završnoj riječi suci su istakli kako je odluku o pobjedniku bilo teško donijeti s obzirom na dobro argumentirane stavove obje ekipe.

Organiziranje debate bila je prilika za upoznavanje učenika o pojedinim važnim temama iz oblasti financijske edukacije, a istodobno, CBBiH, u suradnji s EFSE – DF, obilježila je i Svjetski tjedan novca (Global Money Week) koji se već godinama

obilježava u cijelom svijetu na inicijativu Međunarodnog pokreta za financijsku edukaciju djece i mladeži (Child and Youth Finance International).

Obilježavanjem Svjetskog tjedna novca provode se različite aktivnosti čiji je cilj inspirirati djecu i mlade da uče o vrijednostima i tokovima novca, štednji i njenom značaju i drugim pitanjima iz oblasti financija. Na ovaj način želi se postići veći stupanj financijske pismenosti i uključenosti mladih i djece.

MATURANTI SARAJEVSKE TREĆE GIMNAZIJE POSJETILI CBBiH

Grupa od 22 maturanta sarajevske Treće gimnazije, s profesoricom, posjetila je 7.3.2018. godine Centralnu banku Bosne i Hercegovine (CBBiH) sa željom upoznati se s radom ove institucije.

Nakon obilaska postavke novca u auli CBBiH, gdje su im o novcu kroz povijest BiH govorili uposleni u Odjeljenju trezora, učenicima je o zadaćama, ciljevima i strukturi u CBBiH govorila viceguvernerka mr. Ernadina Bajrović te su tom prilikom učenici dobili osnovne informacije o radu institucije. Sudeći po postavljanju pitanja, učenici su bili vrlo zainteresirani saznati što je moguće više. Za njih je organiziran i kviz znanja iz oblasti financija koji je realiziran u suradnji s Udrugom „U plusu“, a čija je svrha naučiti djecu kako racionalnije trošiti vlastiti novac, koje su prednosti rane štednje i osnovna obilježja financijskih proizvoda.

Učenici su iskazali zadovoljstvo i zahvalnost zbog realizirane posjete, a također i želju da se i tijekom školske godine ostvari suradnja Treće gimnazije, CBBiH i Udruge „U plusu“ u pogledu kontinuirane edukacije učenika.

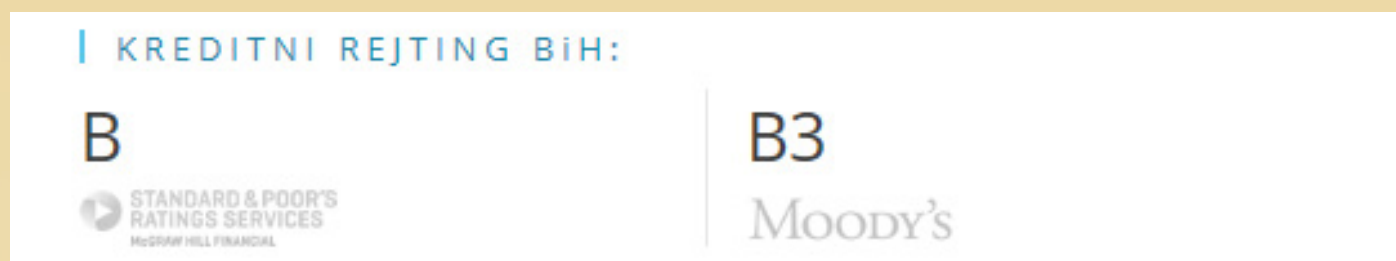
CBBiH već duže vrijeme posvećuje pozornost financijskom opismenjavanju djece i omladine, provodeći razne aktivnosti zasnovane na edukaciji. Naime, stajalište je CBBiH kako je financijsko opismenjavanje djece i mladih jako važno i korisno, jer predstavlja kvalitetan temelj stjecanja znanja upravljanja novcem kao i vještina potrebnih za donošenje svakodnevnih financijskih odluka. U razgovorima s pedagozima i profesorima osnovnih i srednjih škola koji su posjećivali CBBiH često je isticano kako bi uvođenje predmeta vezano za financijsku edukaciju bilo veoma korisno, jer financijska edukacija stvara mogućnost da osoba bude financijski pismena, a time i odgovorna za upravljanje novcem.

RAVNATELJICE IZ KUVEYT TURK PARTICIPATION BANK POSJETILE CBBiH

Centralnu banku Bosne i Hercegovine (CBBiH) 26.4.2018. godine posjetile su ravnateljica Sektora za međunarodno bankarstvo i menadžerica za međunarodno bankarstvo Kuveyt Turk Participation Bank iz Istanbula Fatma Cinar i Sevde Nur Toprak.

Razlog njihovog boravka u Bosni i Hercegovini bio je sudjelovanje na Sarajevo Business Forumu 2018., ali su ravnateljice ove banke iskazale želju posjetiti CBBiH i razgovarati s njezinim predstavnicima. U razgovoru s rukovoditeljicom Odjeljenja za bankarstvo mr. Eminom Čeman i rukovoditeljicom Odjeljenja za financijsku stabilnost Vesnom Papić, razmijenjene su informacije iz oblasti bankarskog sektora u Bosni i Hercegovini i Turskoj.

STANDARD&POOR'S POTVRDIO KREDITNI REJTING BiH

Međunarodna agencija Standard and Poor's potvrdila je kreditni rejting Bosne i Hercegovine, B sa stabilnim izgledima.

Rejting se bazira na činjenici da zemlja ima stabilan ekonomski rast, koji omogućava rast prihoda od neizravnih poreza koje Bosna i Hercegovina koristi za servisiranje vanjskoga duga te da je relativno nisko zadužena i to uglavnom pod koncesionalnim uvjetima.

Ova ocjena je bazirana na stabilnoj fiskalnoj poziciji zemlje te procjeni da će proračunski deficiti ostati na istoj razini i tijekom razdoblja smanjenog financiranja iz vanjskih izvora, naveli su u obrazloženju analitičari agencije Standard and Poor's.

